

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA**

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/16338 din 17.10.2023
La nr. 08/2-3089 din 05.10.2023

**Ministerul Dezvoltării Economice și
Digitalizării**

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 5 (cinci) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.10.17 13:46:26 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/9120 din 17.10.2023

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (facilitarea activității mediului de afaceri IV) (număr unic 746/MDED/2023)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin. (3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul, însoțit de nota informativă a acestuia și anunțul privind inițierea elaborării proiectului și consultarea publică a acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a autorului, după cum urmează: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-de-consultare-publica-privind-proiectul-de-hotarare-privind-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative-facilitarea->

Astfel, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei de argumentare a proiectului, scopul acestuia este excluderea barierelor administrative, cerințelor, sancțiunilor nejustificate sau depășite, astfel fiind diminuate costurile pentru agenții economici în activitatea de întreprinzător.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Implementarea amendamentelor propuse poate contribui la realizarea scopului anunțat de către autor, fapt care nu este în detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Autorul a indicat în nota informativă aferentă proiectului:

- *denumirea autorului* proiectului actului normativ (Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu suportul Secretariatului Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru și a PNUD);
- *condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ (i) costurile pentru agenții economici urmare, în mare parte, reglementărilor care prevăd bariere administrative, cerințe, sancțiuni nejustificate sau depășite; ii) Dispoziția Guvernului nr. 110-d din 7 noiembrie 2022);*
- *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene (nu are drept scop armonizarea legislației RM cu acquis-ul comunitar);*
- *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi (autorul a evidențiat și justificat majoritatea amendamentelor înaintate);*
- *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare (va necesita ulterior operarea modificărilor/completărilor într-o serie de acte normative subordonate legii. Nu va fi necesar elaborarea unor acte normative noi).*

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară”*. Potrivit notei de argumentare a proiectului, *implementarea prevederilor propuse nu va avea ca efect majorarea cheltuielilor bugetare.*

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Amendamentele vizate de Art.VII pct.2 al proiectului, urmează a fi revizuite prin prisma exigențelor de calitate a legii vizate supra, or expresia “*care nu vor avea impact semnificativ asupra mediului și sănătății populației*”, atribuie caracter ambiguu procesului de delimitare a aspectului reglementat (gradul de impact asupra mediului și sănătății populației) și poate determina interpretarea extensivă a normei atît de către agentul public/persoana care are/susține că are influență asupra acestuia, cît și de către solicitant.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului, vizează activitatea entităților publice învestite prin lege cu dreptul de a emite acte permissive (autoritățile emitente ale certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire/desființare), agenților constatori și autorităților/entităților contractante în contextul participării în procedurile de negociere pe o platformă electronică administrată de o bursă de mărfuri.

Analiza normelor propuse, denotă unele deficiențe, ce pot determina disfuncționalitatea proceselor administrative exercitate de către agenții publici prenotați și pot condiționa riscul admiterii incidentelor de integritate/riscurilor de corupție de către agenții publici responsabili de implementarea normelor/persoanele care au/susțin că au influență asupra acestora. Deficiențele prenotate vizează:

- eliberarea certificatelor de urbanism pentru proiectare de construcții cu regim de înălțime de până la 3 nivele - case individuale și încăperi auxiliare la acestea sau clădiri care vor fi destinate activităților comerciale, de prestări servicii, producere sau prelucrare care nu vor avea impact semnificativ asupra mediului și sănătății populației și nu necesită efectuarea evaluării de mediu conform Legii nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului;
- verificarea autenticității datelor din cererile și documentele anexate transmise de solicitanți de către autoritățile emitente ale certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire/desființare;
- examinarea cererii de eliberare a actului permisiv depusă de superficial.

Carențele prenotate sunt analizate suplimentar în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -	
Art. II. Pct.4 Art. II. – Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.176–181, art.513), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 4. Articolul 18: la alineatul (7) enunțul „Acest termen poate fi prelungit numai cu acordul consumatorului și este stipulat în contract.” se substituie cu enunțul „Acest termen poate fi <u>prelungit numai cu acordul consumatorului</u> și este stipulat în contract, sau poate fi prelungit cu încă 14 zile în cazul bunurilor care nu se produc în Republica Moldova și repararea sau preschimbarea cărora necesită import de piese sau produse similare.”;	
Obiecții: Amendamentul propus, poate contribui la eficientizarea aplicării normei, prin statuarea termenului de prelungire, însă redacția propusă, nu reglementează aspecte ce țin de numărul de prelungiri ce pot fi operate (inclusiv cu acordul consumatorului). Omisiunea legiuitorului de a reglementa aspecte ale relațiilor sociale, existența cărora rezultă din realitatea obiectivă sau din alte prevederi ale aceluiași act, denotă neîntrunirea exigențelor de tehnică legislativă vizate de prevederile art.29 alin.(2) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora: „Pentru a se evita lacunele legislative, soluțiile propuse în proiectul actului normativ trebuie să acopere întreaga problematică a relațiilor sociale ce constituie obiectul de reglementare al proiectului.” Deficiența prenotată, poate determina condiții propice pentru abuzarea de dreptul în speță și impunerea consumatorului la prelungirea repetată nejustificată și obstrucționarea tendențioasă a exercitării în termen util a drepturilor legale.	
Recomandări: Reglementarea numărului de prelungiri ce pot fi solicitate (inclusiv cu acordul consumatorului).	
Factori de risc: <ul style="list-style-type: none">● Lacună de drept● Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/Obligații excesive● Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none">● Generale

Art.VII pct.2, pct.9

2. Articolul 4: articolul se completează cu alineatele (11) și (12) cu următorul cuprins: „(11) În localitățile rurale (sate, comune) în care lipsește documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului pot fi elaborate certificate de urbanism pentru proiectare de construcții cu regim de înălțime de până la 3 nivele - case individuale și încăperi auxiliare la acestea sau clădiri care vor fi destinate activităților comerciale, de prestări servicii, producere sau prelucrare care nu vor avea impact semnificativ asupra mediului și sănătății populației și nu necesită efectuarea evaluării de mediu conform Legii nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

9. Articolul 21 se completează cu alineatele (4)-(7) cu următorul cuprins:

(6) Autoritățile emitente ale certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire/desființare pot să verifice autenticitatea datelor din cererile și documentele anexate transmise de solicitanți prin accesarea datelor disponibile în resursele informaționale ale altor autorități/instituții publice, prin intermediul platformei de interoperabilitate, în conformitate cu actele normative cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.

Obiecții:

Determinarea competenței după formulă „este în drept”, „poate” este o modalitate coruptibilă de determinare a competențelor agenților publici. Coruptibilitatea acestui element rezidă în discreția acestora, care apare în cazul utilizării unor asemenea determinări permissive ale competențelor lor, care urmează a fi stabilite de o manieră imperativă.

Această discreție poate fi folosită în mod abuziv de către agentul public pentru a nu-și executa obligațiile sale legale tocmai în virtutea caracterului permisiv al formulării competențelor sale, iar riscul de coruptibilitate a acestor norme crește în cazul în care lipsesc criteriile pentru a stabili în ce cazuri agentul public „este în drept” sau „poate” și în ce cazuri este în drept și poate să nu-și realizeze competențele. În contextul dat, se remarcă expresia *„care nu vor avea impact semnificativ asupra mediului și sănătății populației”* care atribuie caracter ambiguu procesului de delimitare a aspectului reglementat (gradul de impact asupra mediului și sănătății populației) și poate determina interpretarea extensivă a normei atât de către agentul public/persoana care are/susține că are influență asupra acestuia, cât și solicitant.

Deficiența prenotată, denotă neîntrunirea exigențelor de calitate a legii vizate de prevederile art.54 al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017 (*„conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc”*) și creează precondiții aplicarea tendențioasă a normei în contextul admiterii cererii și eliberării actului permisiv solicitat și multiple riscuri de corupție aferente procesului reglementat.

Totodată, carența în speță, poate obstructiona investigarea acțiunilor agentului public realizate în contextul examinării cererii și atragerea la răspundere pentru eventualele abuzuri admise, or legea nu stabilește un criteriu clar și univoc de referință, atribuind competență excesivă agentului public de a delimita *semnificația impactului asupra mediului și sănătății populației*.

În context reținem faptul că Curtea Constituțională în Hotărârea nr.26 din 23.11.2010, evidențiază *„Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art.23 din Constituție [...]”*

Subsidiar, în contextul amendamentelor vizate de Art.VII pct.9 al proiectului, insuficiența prevederilor propuse, sub aspectul delimitării obligațiilor autorității emitente, în contextul identificării faptului/existenței

suspiciunii că solicitantul a prezentat în mod intenționat, inclusiv repetat, date/acte neautentice/acte false (obligația privind sesizarea organelor de drept și neemiterea actului permisiv). În context, reținem prevederile art.24 alin.(1) lit.a¹) și alin.(3) al Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 09 iulie 2010, după cum urmează:

Articolul 24. Obligațiile emitentului certificatului de urbanism și autorizației de construire/ desființare

(1) Emitentul are următoarele obligații:

a¹) eliberarea necondiționată a certificatului constatator solicitantului (beneficiarului), conform modelului stabilit în anexa nr.6;

(3) Funcționarul din cadrul emitentului, responsabil de recepționarea cererilor de eliberare a certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire/desființare, nu este în drept să examineze conținutul cererilor depuse și al actelor anexate, să refuze recepționarea acestora sau să solicite prezentarea unor documente și informații suplimentare, competența acestuia limitându-se doar la procedura de înregistrare a cererii și de eliberare a certificatului constatator conform alin.(1) lit.a¹).

În context, *apreciind* prin prisma practicii ce vizează riscurile de corupție aferente domeniului construcțiilor neautorizate, abuzurilor admise în context de către entitățile emitente/agenții publici responsabili și prevederile cadrului normativ citat supra, *reținem* faptul că *omiterea reglementării obligației înștiințării organului de drept/neemiterea actului permisiv*, poate determina incertitudine la etapa implementării normei și obstrucționează atragerea la răspundere a agentului public pentru eliberarea, cu bună-știință a actului permisiv în baza unor acte/date false prezentate de către solicitant. Subsidiar, omiterea reglementării *aspectelor prenotate*, condiționează un tertip juridic ce poate facilita eludarea normelor generale și răspunderea juridică pentru fals în acte publice.

Recomandări:

În contextul celor menționate supra, se recomandă substituirea expresiei *“pot să verifice”* cu cuvântul *“verifică”*.

Substituirea expresiei *“pot fi elaborate”* cu cuvântul *“eliberează”* cu reconsiderarea obligatorie a expresiei *“care nu vor avea impact semnificativ asupra mediului și sănătății populației”* și stabilirea în acest sens a unui criteriu clar, potrivit căruia urmează a fi aplicată excepția reglementată. Completarea proiectului cu norme ce vizează obligația autorității emitente privind 1) neemiterea actului permisiv (restituirea cererii) și 2) sesizarea organelor de drept în contextul identificării faptului/existenței suspiciunii că solicitantul a prezentat în mod intenționat, inclusiv repetat, date/acte neautentice/acte false.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Lipsa responsabilității clare pentru încălcări
- Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - corupere activă
 - corupere pasivă
 - trafic de influență
 - abuz de serviciu
 - depășire a atribuțiilor de serviciu
 - conflict de interese și/sau favoritism
 - îmbogățire ilicită
 - influențare necorespunzătoare
 - nerespectare a regimului cadourilor
- Legalizarea actelor de:
 - abuz de serviciu
 - depășire a atribuțiilor de serviciu
 - conflict de interese și/sau favoritism

Art.VII pct.6

Art. VII. – Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.155–158, art.549), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

6. Articolul 12: la alineatul (1): în partea dispozitivă, cuvintele „cu acordul scris al proprietarului terenului.” și „lucrătoare” se exclud, [...];

litera a) se completează cu următorul enunț: „Acordul autentificat notarial al coproprietarilor de imobil/teren nu se solicită în cazul în care cererea se depune de către deținătorul dreptului de suprafață asupra terenului.”;

litera e) și j) se abrogă;

[...] la litera k), primul enunț se completează cu textul „dacă aceste lucrări depășesc limitele stabilite prin actul care atestă dreptul de suprafață asupra terenului sau dacă atare acord nu poate fi dedus din actul respectiv.”; la alineatul (21), textul „20 de zile lucrătoare” se substituie cu textul „10 zile lucrătoare”.

Obiecții:

Amendamentele propuse pentru *art.12 alin.(1) lit.k*), stabilesc o normă specială, ce vizează *obligația solicitantului (superficiar)* de a prezenta inclusiv *acordul scris* al proprietarului pentru lucrările de construcție planificate de suprafață *dacă aceste lucrări depășesc limitele stabilite prin actul care atestă dreptul de suprafață* asupra terenului sau dacă atare acord nu poate fi dedus din actul respectiv. Amendamentul dat, corelează cu exigențele generale vizate de prevederile art.654 Cod Civil nr. 1107-XV din 06.06.2002 potrivit cărora:

(1) *Suprafață este dreptul real imobiliar de a posedea și folosi terenul altuia în vederea edificării și exploatării unei construcții a suprafiarului, deasupra și sub acest teren, sau a exploatării unei construcții existente a suprafiarului. Acest drept este alienabil, se transmite prin succesiune și poate fi obiect al unui contract de locațiune.*

(2) *Dacă nu se prevede altfel, dreptul de suprafață nu se poate exercita decât asupra suprafeței construite sau asupra suprafeței pe care urmează să se ridice construcția, precum și asupra suprafeței neconstruite, necesare, potrivit naturii sau destinației construcției, exploatării ei normale.*

(3) *Întinderea dreptului suprafiarului de a folosi terenul grevat este stabilită prin contract sau lege. În lipsa unor prevederi contractuale, terenul este grevat cu servitutea necesară exercitării dreptului de suprafață. Servitutea încetează la stingerea dreptului de suprafață.*

Totodată, se remarcă faptul că abrogarea prevederilor *art.12 alin.(1) lit e) și j)* ce vizează obligația prezentării 1) actului care atestă dreptul de proprietate sau dreptul de suprafață asupra terenului și 2) buletinul de identitate/certificatul de înregistrare, periclitează coerența textelor regulatorii și eficiența mecanismului de examinare a cererii de eliberare a actului permisiv și a materialelor anexate. Carența în speță denotă neîntrunirea exigențelor de tehnică legislativă vizate de art.3 al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017, condiționând multiple riscuri aferente corupției regulatorii.

În acest sens, se remarcă faptul că în Hotărârea nr.26 din 27 septembrie 2016, Curtea Constituțională a reținut faptul că *textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile.*

Abrogarea prevederilor în speță, va lipsi agentul public responsabil de examinarea cererii de eliberare a actului permisiv, de posibilitatea de a face cunoștință cu *actul care atestă dreptul de suprafață asupra terenului*, fapt care determină dificultăți sub aspectul delimitării, din oficiu, de către agentul public, atât a faptului *dacă lucrările preconizate* (pentru care se eliberează actul permisiv) *depășesc* eventual limitele stabilite prin actul care atestă dreptul de suprafață asupra terenului, cât și a faptului *dacă este aplicabilă în context* exigența privind obligația prezentării *Acordului autentificat notarial al coproprietarilor de*

imobil/teren.

În cele din urmă, se remarcă faptul că abrogarea exigențelor prescrise de art.12 alin.(1) lit e) și j) va obstrucționa atragerea la răspundere penală, *atît a solicitantului pentru fals în acte publice, cît și a agentului public* în cazul emiterii frauduloase, cu bună-știință, din interes material/din alte interese personale, a actului permisiv (pentru lucrări care depășesc eventual limitele stabilite prin actul care atestă dreptul de suprafață asupra terenului), fapt care perpetuează riscurile de corupție aferente construcțiilor neautorizate.

Recomandări:

Excluderea referinței ce vizează abrogarea art.12 alin.(1) lit.e) și j).

Factori de risc:

- Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive
- Lipsa/insuficiența mecanismelor de supraveghere și control (ierarhic, intern, public)

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - corupere activă
 - corupere pasivă
 - trafic de influență
 - abuz de serviciu
 - depășire a atribuțiilor de serviciu
 - conflict de interese și/sau favoritism
 - îmbogățire ilicită
 - utilizare neconformă a fondurilor și/sau a patrimoniului
 - influențare necorespunzătoare
 - nerespectare a regimului cadourilor
 - fals în acte publice
- Legalizarea actelor de:
 - abuz de serviciu
 - depășire a atribuțiilor de serviciu
 - conflict de interese și/sau favoritism
 - influențare necorespunzătoare
 - fals în acte publice

IV. Concluzia expertizei

Potrivit notei de argumentare a proiectului, scopul acestuia este excluderea barierelor administrative, cerințelor, sancțiunilor nejustificate sau depășite, astfel fiind diminuate costurile pentru agenții economici în activitatea de întreprinzător.

Autorul a prezentat *Sinteza* avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate (inclusiv raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului), fapt ce denotă aspectul *definitivat* al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 alin.(7) al Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea *expertizei anticorupție*.

În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr.239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.

Analiza normelor propuse, denotă unele deficiențe, ce pot determina disfuncționalitatea proceselor administrative exercitate de către agenții publici prenotați și pot condiționa riscul admiterii incidentelor de integritate/riscurilor de corupție de către agenții publici responsabili de implementarea normelor/persoanele care au/susțin că au influență asupra acestora. Deficiențele prenotate vizează:

- eliberarea certificatelor de urbanism pentru proiectare de construcții cu regim de înălțime de până la 3 nivele - case individuale și încăperi auxiliare la acestea sau clădiri care vor fi destinate activităților comerciale, de prestări servicii, producere sau prelucrare care nu vor avea impact semnificativ asupra mediului și sănătății populației și nu necesită efectuarea evaluării de mediu conform Legii nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului;
- verificarea autenticității datelor din cererile și documentele anexate transmise de solicitanți de către autoritățile emitente ale certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire/desființare;
- examinarea cererii de eliberare a actului permisiv depusă de superficial.

Prin urmare, se recomandă autorului revizuirea prevederilor proiectului prin prisma recomandărilor statuate de compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.

17.10.2023

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Cristina CHISTOL , Inspector principal

Digitally signed by Chistol Cristina
Date: 2023.10.17 12:11:21 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

